

Пам'ятка для населення

щодо прийому повідомлень по телефону, які містять загрози терористичного характеру

На сьогодні телефон є основним каналом надходження повідомлень, які містять інформацію про закладені вибухові пристрої, про захоплення людей у заручники, вимагання й шантаж.

Як правило, фактор раптовості, виниклий панічний, а часом і шоковий стан, та й сама отримана інформація приводять до того, що людина виявляється не в змозі правильно відреагувати на дзвінок, оцінити реальність загрози й одержати максимум відомостей із розмови.

З метою забезпечення розшуку осіб, які висловлюють по каналах телефонного зв'язку анонімні загрози здійснення актів тероризму чи повідомляють про можливе їх здійснення на підприємстві або стосовно керівників та окремих службовців підприємства, при опитуванні особи, яка одержала анонімне телефонне повідомлення про терористичний прояв, необхідно одержати детальні відомості про всі обставини анонімного дзвінка. Телефон є засобом зв'язку, який часто використовують як злочинці (для передачі повідомлень про закладені бомби, захоплення людей і висунення політичних чи корисливих вимог викупу, про шантаж¹ та інші кримінальні прояви), так і «телефонні хулігани», що висловлюють уявні загрози різного характеру. Приймаючи анонімне телефонне повідомлення про можливе здійснення актів тероризму, необхідно пам'ятати, що такого виду дзвінки містять важливу криміналістичну інформацію, і тому необхідно в розмові з анонімом запам'ятати й зафіксувати якнайбільше зведень.

Значну допомогу правоохоронним органам в оперативно-розшукових заходах за цими фактами дасть проведення інструктажів персоналу щодо порядку дій при прийомі телефонних повідомлень із загрозами терористичного характеру.

Не залишайте без уваги жодного подібного сигналу. Забезпечте своєчасну передачу інформації в правоохоронні органи.

1. Зафіксуйте дату, час і тривалість анонімного дзвінка, місце установки телефону, на який надійшов дзвінок, його номер, приналежність конкретному підрозділу й співробітнику.
2. При відсутності у Вас телефону з визначником номеру (АВН) слід спробувати встановити звідки пройшов дзвінок у такий спосіб: після розмови з невідомою особою необхідно не кладучи слухавку на важіль телефону(І), терміново подзвонити черговому Управління СБ України у м. Києві або черговому ГУ МВС України в м. Києві та повідомити про розмову. Чергові вказаних відомств мають право через відповідних чергових АТС отримати дані щодо номеру абонента, який Вам телефонував (приватним особам така інформація не видається);
3. При наявності АВН відразу запишіть номер телефону, який визначився, у зошит (записник), що дозволить уникнути його випадкової втрати. При наявності звукозаписної апаратури відразу ж витягніть касету (мінідиск) із записом розмови й вживте заходів для її збереження. Обов'язково поставте на її місце іншу касету. Можливий другий дзвінок зловмисника. Пам'ятайте, що без номера особи, яка телефонувала, і фонограми розмови в правоохоронних органів украї мало матеріалів для проведення оперативно-розшукових заходів і відсутня доказова база для використання в суді.
4. Відзначте характер дзвінка - міський або міжміський.
5. При одержанні анонімного дзвінка зробіть спробу «зав'язати розмову» з анонімом і спробувати схилити його до добровільної відмови від задуманої акції. Зверніться до аноніма з проханням детально викласти свої вимоги, загрози, претензії, доки ви детально не занотуєте їх для подальшої доповіді і їхнього виконання, посилаючись на те, що ви самі не в змозі прийняти рішення щодо їх виконання.
6. Обов'язково відзначте звуковий фон при розмові з анонімом (шум автомашин або залізничного, авіаційного транспорту, звук теле- або радіоапаратури, голоси тощо).
7. Під час розмови відзначте стать і вік особи, яка дзвонила, особливості її (його) мовлення:

- голос (голосний, тихий, низький, високий, спокійний, істеричний, знайомий, змінений, дитячий);
- темп мовлення (швидкий, нормальний, повільний);
- вимова (виразна, перекручена, із заїканням, шепелява, з акцентом чи діалектом, у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння);
- манера мовлення (розв'язна, із глузуванням, із нецензурними виразами, правильна літературна);
- загроза відтворена з магнітофонної плівки;
- загроза прочитана з паперу (заздалегідь приготовлений текст);
- зміст загрози - імпровізація того, хто дзвонив.

8. Якщо можливо, ще в процесі розмови, через колег (співробітників) спробувати повідомити про анонімний дзвінок, який триває, керівництву об'єкта, в службу безпеки (службу охорони) підприємства або на телефонну станцію, якщо ні - негайно після його закінчення.

9. Необхідно, якщо це можливо, під час розмови одержати відповіді на такі питання:

- куди, кому, за яким номером телефону дзвонить ця людина? які конкретні вимоги він (вона) висуває?
- висуває вимоги він (вона) особисто, виступає в ролі посередника або представляє якусь групу осіб, організацію?
- на яких умовах він (вона) або вони згодні відмовитися від задуманого?
- як і коли з ним (з нею) можна зв'язатися?
- кого Ви можете або повинні сповістити про цей дзвінок?

10. Зробіть спробу домогтися від того, хто дзвонить, максимально можливого проміжку часу для прийняття Вами або керівництвом об'єкта рішень для «задоволення його вимог» або здійснення будь-яких інших дій;

11. Після закінчення розмови з анонімом негайно повідомити всі дані про обставини прояву, зміст загроз чи відомостей, викладених анонімним абонентом, з характеристикою його голосу, мовлення, манери викладу загроз і вимог, повідомити керівнику служби безпеки (служби охорони) підприємства для прийняття ними негайних заходів щодо запобігання й локалізації можливих тяжких наслідків.

12. Дати вказівку (для керівника) на тимчасову зупинку роботи об'єкта або його окремих структурних підрозділів. Організувати евакуацію персоналу об'єкта, використовуючи маршрути евакуації.

13. По пам'яті складіть докладний опис висловлених загроз або відомостей про передбачувані акти тероризму, а також висунуті ультиматуми й інші вимоги та зафіксуйте їх на папері.

14. Щоб уникнути поширення слухів і паніки, обговорювати отриману від аноніма інформацію з іншими співробітниками не рекомендується.

15. У разі отримання повідомлень терористичного змісту через Internet:

- негайно повідомити про те, що трапилося, особі, відповідальній за безпеку підприємства або організації, керівнику;
- не виконувати ніяких робіт на комп'ютері, куди надійшло повідомлення із загрозами; не вилучати повідомлення і не змінювати конфігурацію програм;
- забезпечити безперешкодний доступ співробітникам правоохоронних органів до комп'ютера, куди надійшло повідомлення.

16. Примітка: *Не бійтеся залякувань злочинців, по закінченню розмови негайно повідомте про нього в правоохоронні органи. Якщо є побоювання, що Ваш телефон прослуховують злочинці, перетелефонуйте з іншого номера. Практика показує, що приховання факту подібних загроз значно ускладнює становище й сприяє безкарному вчиненню злочину!*